

ข้อมูลการค้าไทย - โอมาน

1. ความสัมพันธ์/ความตกลงที่เกี่ยวข้อง

1.1 ภาครัฐบาล

- ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลรัฐสุลต่านโอมานว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างอาณาเขตของแต่ละฝ่ายและพ้นจากนั้นไป ลงนามเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2522
- ความตกลงทางการค้าระหว่างไทย-โอมาน ลงนามเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2541 โดยให้มีผลบังคับใช้ทันที
- ความตกลงเพื่อเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ ลงนามเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2546
- บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งรัฐสุลต่านโอมานว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว ลงนามเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2548
- การเดินทางเยือนระดับสูง - รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เดินทางเยือนโอมานระหว่างวันที่ 31 มกราคม – 1 กุมภาพันธ์ 2559 และได้พบหารือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่สำคัญของโอมาน ประกอบด้วย 1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงน้ำมันและก๊าซ (Dr. Mohammed bin Hamad Al Ruhmi) 2) ประธานองค์การการค้าและการลงทุน (PAIPED) (Dr. Salem Nasser Al-Islmaily) และ 3) ประธานหอการค้าและอุตสาหกรรมโอมาน (OCCI) (Mr. Said bin Saleh Al Kiyumi)

1.2 ภาคเอกชน

- ไทยและโอมานได้เคยลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างสภาหอการค้าไทยกับสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมโอมาน (Oman chamber of Commerce and Industry: OCCI) ในปี 2541 แต่ยังไม่มีการดำเนินกิจกรรมตามบันทึกความเข้าใจ ต่อมา ฝ่ายโอมานจึงเสนอจัดทำบันทึกความเข้าใจฉบับใหม่ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้ส่งร่างให้สภาหอการค้าไทยพิจารณาเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2555

2. การค้าระหว่างไทยกับโอมาน

2.1 การค้ารวม การค้าระหว่างไทยกับโอมานในระยะเวลา 5 ปี ที่ผ่านมา (2557 - 2561) มีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 1,157.40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และไทยเป็นฝ่ายได้ขาดดุลการค้ามาโดยตลอดจนกระทั่งปี 2558 ในปี 2561 โอมานเป็นคู่ค้าอันดับที่ 50 ของไทยในตลาดโลก และอันดับที่ 8 ในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยการค้าสองฝ่ายมีมูลค่า 765.12 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.39 จากปี 2560 และมีสัดส่วนการค้าคิดเป็นร้อยละ 0.15 ของมูลค่าการค้าทั้งหมดของไทย และไทยเป็นฝ่ายได้ดุลการค้า 362.37 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ตารางที่ 1)

2.2 การส่งออก การส่งออกสินค้าของไทยไปยังโอมานในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา (2557 - 2561) มีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 587.18 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2561 โอมานเป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 42 ของไทยในตลาดโลก และอันดับที่ 5 ในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยมีมูลค่าส่งออก 563.74 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 8.79

สินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรกในปี 2561 ได้แก่ (1) รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (2) เคมีภัณฑ์ (3) เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ (4) น้ำมันสำเร็จรูป (5) อาหารทะเลกระป๋อง และแปรรูป (6) เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ (7) ตู้เย็น ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ (8) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่อง (9) ผลิตภัณฑ์ยาง และ (10) ผ้าผืน (ตารางที่ 2)

2.3 การนำเข้า การนำเข้าสินค้าของไทยจากโอมานในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา (2557 - 2561) มีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 570.21 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2561 โอมานเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 59 ของไทยในตลาดโลก และอันดับที่ 8 ในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยมีมูลค่านำเข้า 201.38 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 44.71

สินค้านำเข้าสำคัญ 10 อันดับแรกในปี 2561 ได้แก่ (1) น้ำมันดิบ (2) สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูปและกึ่งแปรรูป (3) ก๊าซธรรมชาติ (4) สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ (5) เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ (6) เคมีภัณฑ์ (7) น้ำมันสำเร็จรูป (8) ผลิตภัณฑ์ทำจากพลาสติก (9) เชื้อเพลิงอื่นๆ และ (10) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ (ตารางที่ 3)

3. โอกาสการขยายการค้าและการลงทุน

3.1 โอมานเป็นผู้ส่งออกน้ำมันดิบที่สำคัญ และเป็นแหล่งนำเข้าน้ำมันดิบที่สำคัญอันดับ 4 ของไทยในภูมิภาคตะวันออกกลาง (รองจากสหรัฐอเมริกา เม็กซิโก ซาอุดีอาระเบีย และกาตาร์) อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน โอมานมีนโยบายลดการพึ่งพาการผลิตน้ำมันดิบ และสร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจ โดยมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติ และส่งเสริมอุตสาหกรรมในภาคบริการ อาทิ การท่องเที่ยวและโรงแรม

3.2 โอมานมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ โดยอนุญาตให้บริษัทต่างชาติเป็นเจ้าของกิจการได้ทั้งหมด ไม่มีการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีสรรพสามิต และมี Free Zone ที่เป็นนิคมอุตสาหกรรมและเขตปลอดภาษี โอมานต้องการให้มีการร่วมทุนในอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซ ตลอดจนร่วมมือกับไทยเพื่อทำธุรกิจในประเทศที่สาม โดยใช้จุดแข็งและชื่อเสียงของไทยและโอมานเสริมกันและกัน อาทิ การเข้าตลาดพลังงานในมาเลเซียและอินโดนีเซีย การทำธุรกิจในเมียนมาร์และกัมพูชา โดยให้ไทยเป็นประตูเชื่อม และการใช้โอมานเป็นประตูสู่ประเทศต่างๆ อาทิ แอฟริกาและอิหร่าน รวมทั้งมี New Duqum Zone ซึ่งมีความปลอดภัยและมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน อาทิ ท่าอากาศยาน ท่าเรือ อุโมงค์ประมง โรงแรม เป็นต้น โดยโอมานต้องการให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการเยือนระหว่างนักธุรกิจของสองประเทศมากขึ้น

3.3 สินค้าและบริการของไทยที่เป็นที่ต้องการของตลาดโอมาน ได้แก่ ข้าว อาหารกระป๋องและแปรรูป ผลไม้สดและแปรรูป ยานยนต์และส่วนประกอบ บริการสุขภาพ และยีนดิรับการลงทุนจากไทย โดยเฉพาะภาคบริการในสาขาการท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง

3.3 โอมานมีศูนย์แสดงสินค้าแห่งใหม่ขนาด 25,000 ตารางเมตร ซึ่งสามารถรองรับการจัดงานแสดงสินค้าขนาดใหญ่ได้ ไทยจึงสามารถจัดงาน Thailand week เพื่อจัดกิจกรรมแสดงสินค้าอาหารไทย สินค้าฮาลาล สินค้าจักรกลการเกษตร ควบคู่ไปกับกิจกรรมจับคู่ธุรกิจ

3.4 โอมานมีหน่วยงานที่สำคัญ คือ สำนักงาน Public Authority for Investment Promotion & Export Development (PAIPED)¹ ที่สนับสนุนนักลงทุนต่างชาติ ขณะนี้ หน่วยงาน PAIPED อยู่ระหว่างการศึกษาสู่ทางการสร้างหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่างภาคธุรกิจไทยกับโอมานในการพัฒนาเทคโนโลยีด้านประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

3.5 การลงทุนในโอมาน นักลงทุนต่างชาติสามารถถือครองสัดส่วนการลงทุนได้มากถึงร้อยละ 70 ชาวต่างชาติที่มีการลงทุนมากกว่า 80,000 เหรียญสหรัฐฯ ไม่ต้องเสียภาษีให้กับรัฐบาล (หากชาวต่างชาติลงทุนต่ำกว่า 80,000 เหรียญสหรัฐฯ ต้องเสียภาษีย่อยละ 12) หรือหากลงทุนในเขตอุตสาหกรรมพิเศษ Free zone ผู้ลงทุนจะได้รับสิทธิพิเศษลงทุนได้ร้อยละ 100 และได้รับสิทธิประโยชน์อื่นๆ ทั้งนี้ อุตสาหกรรมที่โอมานแสดงความสนใจให้ไทยไปลงทุนคือ (1) การจัดการพลังงานแสงอาทิตย์ (2) การลงทุนด้านระบบขนส่ง Logistic อันได้แก่ โครงการเปิดให้บริการเส้นทางรถไฟจากประเทศสหรัฐอเมริกาหรือเม็กซิโกถึงโอมานในปี 2030 และ การตัดถนนใหม่จากโอมานไปซาอุดีอาระเบียโดยไม่ต้องผ่านสหรัฐอเมริกาหรือเม็กซิโก และ (3) อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ซึ่งโอมานยังต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ

¹ เป็นหน่วยงานที่ให้บริการข้อมูลการลงทุนในโอมาน ซึ่งสามารถสืบค้นเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.ociped.com>

4. ปัญหาและอุปสรรคการค้า

4.1 การเข้าประเทศโอมานจะต้องมีผู้ที่อยู่ในประเทศโอมานเป็นผู้รับรอง (Sponsor) โดยอาจเป็นหน่วยงานส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชน เช่น หอการค้า บริษัท ห้างร้าน หรือพ่อค้าชาวโอมาน

4.2 ความสนใจของพ่อค้าไทยต่อตลาดในประเทศนี้อยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูลกฎระเบียบการค้าและการลงทุน

5. ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

5.1 ส่งเสริมให้ภาครัฐและเอกชนของทั้งสองฝ่ายมีความร่วมมือทางการค้าระหว่างกันอย่างเป็นทางการ จัดตั้ง JTC ไทย - โอมาน และสภาธุรกิจไทย - โอมาน เพื่อเป็นกลไกในการแสวงหาช่องทางและโอกาสทางการค้าและการลงทุนร่วมกัน

5.2 โอมานเป็นตลาดเล็ก แต่ยังมีช่องทางในการเพิ่มปริมาณสินค้าอุปโภคบริโภค ธุรกิจและบริการของไทยที่มีศักยภาพได้แก่ บริการสุขภาพและการท่องเที่ยว และธุรกิจพลังงาน และไทยอาจพิจารณาใช้โอมานเป็นประตูการค้าไปยังประเทศในกลุ่ม GCC แอฟริกา และอิหร่าน จึงควรสนับสนุนให้มีการเยือนระหว่างภาคเอกชนและจัดกิจกรรมส่งเสริมการค้าระหว่างกัน

5.3 ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ข้อมูลกฎระเบียบทางการค้าและการลงทุนระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการทั้งสองฝ่าย

5.4 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการค้าไทยในโอมาน เพื่อให้ผู้ประกอบการโอมานเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวอันจะเป็นช่องทางสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าและขยายโอกาสการส่งออกสินค้าไทย

5.5 ส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพของไทยให้เป็นที่รู้จักและยอมรับของชาวโอมานให้มากขึ้น โดยให้มีการแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนระหว่างภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและขยายโอกาสทางการค้าของสาขาดังกล่าว

5.6 โอมานมีความสัมพันธ์ที่ดีกับอิหร่าน จึงสามารถสนับสนุนการค้าระหว่างไทยกับอิหร่านในหมวดสินค้าที่ไม่ได้ถูกคว่ำบาตรได้ เช่น ข้าวสาร หรือสินค้าเกษตร อื่นๆ โดยนักธุรกิจโอมานจะเป็นพ่อค้าคนกลางรับซื้อสินค้าจากไทยเพื่อส่งต่อไปยังผู้ซื้อในอิหร่าน ซึ่งจะช่วยบรรเทาความกังวลของนักธุรกิจไทยในการทำธุรกรรมทางการเงินกับอิหร่านได้อีกทางหนึ่ง

5.7 เมื่อเดือนมิถุนายน 2558 สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เมืองดูไบ รายงานว่า โอมานได้ออกมติรัฐมนตรีฉบับที่ 158/2015 ห้ามนำเข้าสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์ไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง ไก่มีชีวิตจาก 7 ประเทศ ประกอบด้วย 1) เวียดนาม 2) แคนาดา 3) ตุรกี 4) สหรัฐอเมริกา 5) บูร์กินาฟาโซ 6) ไนเจอร์ และ 7) ไนจีเรีย จนกว่าจะมีประกาศยกเลิกการห้ามนำเข้าสินค้าสัตว์ปีกอย่างเป็นทางการ ไทยจึงควรใช้โอกาสนี้เพิ่มการส่งออกสินค้าสัตว์ปีกเข้าสู่โอมาน ทั้งนี้ มูลค่าการส่งออกไก่สดแช่แข็งจากไทยไปโอมานในปี 2557 มีมูลค่า 16.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือลดลงร้อยละ 57 แต่คาดว่าในปี 2558 จะมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น เพราะในช่วงเดือน ม.ค.-พ.ค. 2558 ไทยส่งออกไก่แช่แข็งไปโอมาน 8.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

มกราคม 2562
ส่วนแอฟริกาและยุโรปตะวันออก
สำนักเอเชีย แอฟริกา และยุโรปตะวันออก
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 1 สถิติการค้าไทย - โอมาน

มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ปี	การค้ารวม			การส่งออก		การนำเข้า		ดุลการค้า
	มูลค่า	สัดส่วน	% Δ	มูลค่า	% Δ	มูลค่า	% Δ	
2557	2,435.82	0.54	-16.29	657.10	-11.93	1,778.71	-17.79	-1,121.61
2558	1,257.17	0.30	-48.39	618.39	-5.89	638.78	-64.09	-20.38
2559	671.52	0.16	-46.59	578.50	-6.45	93.02	-85.44	485.48
2560	657.36	0.14	-2.11	518.19	-10.42	139.16	49.60	379.03
2561	765.12	0.15	16.39	563.74	8.79	201.38	44.71	362.37
เฉลี่ย 5 ปี	1,157.40	-	-	587.18	-	570.21	-	-

หมายเหตุ: สัดส่วน คือ การค้าสองฝ่ายต่อการค้ารวมของไทยทั้งหมด, % Δ คือ การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตารางที่ 2 สินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรกของไทยไปโอมาน ปี 2561

อันดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)					% Δ 60/61
		2557	2558	2559	2560	2561	
1	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	462.2	407.0	339.3	298.8	272.3	-8.89
2	เคมีภัณฑ์	31.5	35.3	88.3	64.5	86.7	34.32
3	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	32.5	44.0	46.8	24.7	37.5	51.95
4	น้ำมันสำเร็จรูป	-	3.1	-	0.1	23.4	22,827.79
5	อาหารทะเลกระป๋อง และแปรรูป	4.5	6.2	7.1	7.1	20.6	189.24
6	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	4.2	3.7	4.8	20.5	19.2	-6.39
7	ตู้เย็น ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ	13.6	15.3	9.3	10.7	11.6	8.80
8	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่อง	26.4	27.9	11.9	18.2	11.5	-36.58
9	ผลิตภัณฑ์ยาง	7.7	9.3	9.0	10.5	11.4	8.90
10	ผ้าผืน	10.2	7.3	5.9	5.9	5.2	-11.67
รวม 10 รายการ		592.8	559.3	528.2	466.7	499.4	8.33
อื่นๆ		64.3	52.8	50.3	51.5	64.3	12.47
รวมทั้งสิ้น		657.1	618.4	578.5	518.2	563.7	8.79

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตารางที่ 3 สินค้านำเข้าสำคัญ 10 อันดับแรกของไทยจากโอมาน ปี 2561

อันดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)					%Δ 60/61
		2557	2558	2559	2560	2561	
1	น้ำมันดิบ	1,618.3	565.2	15.2	42.8	60.1	40.54
2	สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูปและกึ่งแปรรูป	14.7	16.9	12.4	26.3	47.2	79.37
3	ก๊าซธรรมชาติ	-	-	14.5	-	27.6	-
4	สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์	35.4	15.8	31.6	26.4	22.7	-13.77
5	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	-	0.4	-	24.4	18.8	-22.79
6	เคมีภัณฑ์	62.5	23.9	6.5	18.3	16.7	-8.75
7	น้ำมันสำเร็จรูป	-	-	-	-	7.2	-
8	ผลิตภัณฑ์ทำจากพลาสติก	0.2	0.9	0.3	0.2	0.5	102.88
9	เชื้อเพลิงอื่นๆ	-	-	-	-	0.2	-
10	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	0.2	0.2	0.2	-	0.1	72.03
รวม 10 รายการ		1,731.30	623.2	80.7	138.5	201.1	45.22
อื่นๆ		47.40	15.5	12.3	0.7	0.3	-59.84
รวมทั้งสิ้น		1,778.7	638.8	93.0	139.2	201.4	44.71

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร